

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและสภาพของปัญหา

การซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของไทยนั้น มีพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 และข้อบังคับของคณะกรรมการตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ไว้โดยเฉพาะ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ราคาสินค้าเกษตรขาดเสถียรภาพก่อให้เกิดปัญหาความเสี่ยงแก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ โรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรและผู้ส่งออก และประกอบกับตลาดสินค้าเกษตรที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้ ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรในระยะยาวและเพื่อส่งเสริมพัฒนาการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เห็นสมควรจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกร ผู้ประกอบการ โรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรและผู้ส่งออกสามารถเข้าไปทำการซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตรในตลาดที่มีกฎและหลักเกณฑ์การซื้อขายล่วงหน้าที่น่าเชื่อถือ รวมถึงมีมาตรการในการซื้อขายล่วงหน้าที่จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนและลูกค้าและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอันจะช่วยลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรในอนาคต และสามารถวางแผนการผลิตและการค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้ สมควรมีกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าขึ้น

โครงสร้างของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 จะประกอบไปด้วย ตลาดตามที่พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตร พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ คือตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคลอิสระ ไม่เป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รายได้ไม่ต้องส่งคืนรัฐ มีการบริหารและดำเนินการในรูปเอกชนเพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหาร ซึ่งมีลักษณะคล้ายตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายสินค้าเกษตรให้แก่ผู้ซื้อผู้ขาย เพื่อส่งมอบและรับมอบสินค้ากันในอนาคต โดยมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกฎระเบียบที่ชัดเจนให้ผู้ซื้อและผู้ขายปฏิบัติ มีคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นองค์กรที่กำกับดูแลด้านนโยบาย ส่งเสริมและกำกับดูแลการซื้อขาย และมีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ มีสำนักงานคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า และมีคณะกรรมการตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานของ

ตลาดและปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งมีคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ไว้ล่วงดุลการใช้อำนาจของเลขาธิการ และคณะกรรมการตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า และเพื่อสร้างความเป็นธรรมและชอบธรรมให้แก่ผู้ประกอบการซื้อขายล่วงหน้า สมาชิกหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการสั่งการของเลขาธิการหรือคณะกรรมการตลาด ฯ ที่ตนไม่เห็นด้วยกับคำสั่ง เช่นว่านั้นของบุคคลดังกล่าว

ตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 การซื้อขายในตลาดผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของตลาดจะต้องซื้อขายผ่านนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าซึ่งเป็นสมาชิกของตลาด โดยในเบื้องต้นผู้ซื้อผู้ขายที่จะเข้าซื้อขายในตลาดต้องเปิดบัญชีซื้อขายกับนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า และก่อนทำการซื้อขายในตลาดผู้ซื้อผู้ขายจะต้องวางเงินประกันขั้นต่ำ โดยทั่วไปแล้วอัตราเงินประกันขั้นต่ำมักจะเป็นร้อยละของขนาดสินค้าเกษตรที่ทำการซื้อขายล่วงหน้า เมื่อเปิดบัญชีและวางเงินประกันแล้ว ผู้ซื้อผู้ขายสามารถส่งคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายผ่านนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า¹ เพื่อทำการซื้อหรือขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าได้ ในคำสั่งที่ผู้ซื้อผู้ขายจะส่งได้แก่ซื้อหรือขายสินค้าอะไร ปริมาณ ระยะเวลารับมอบหรือส่งมอบ และระดับราคาเท่าไร โดยเงื่อนไขในเรื่องอื่น ๆ นั้น เป็นไปตามข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าของสินค้าเกษตรแต่ละประเภท ซึ่งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยนั้นมีการซื้อขายโดยระบบคอมพิวเตอร์ นายหน้าซื้อขายสามารถส่งคำสั่งซื้อคำสั่งขายเข้าตลาดได้ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของตนที่มีการเชื่อมโยงกับเครื่องคอมพิวเตอร์ของตลาด ทั้งนี้เฉพาะนายหน้าที่เป็นสมาชิกของตลาดเท่านั้นที่จะสามารถเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เข้าไปในตลาดได้

เมื่อนายหน้าซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าส่งคำสั่งซื้อขายเข้าไปยังระบบคอมพิวเตอร์ของตลาดแล้ว วิธีการซื้อขายในตลาดเป็นแบบที่ราคาซื้อขายของสินค้าชนิดเดียวกัน ระยะเวลาส่งมอบเดียวกันจะไปเข้าคิวไว้ โดยด้านซื้อจะเรียงราคาจากเสนอซื้อสูงสุดก่อน ส่วนด้านขายจะเรียงจากราคาต่ำที่สุดก่อน หากราคาซื้อและราคาขายเป็นราคาเดียวกัน เครื่องคอมพิวเตอร์ของตลาดก็จะเกิดการจับคู่คำสั่งซื้อและคำสั่งขายนั้นเข้าด้วยกัน การซื้อขายจึงเกิดขึ้นโดยผู้ซื้อและผู้ขายไม่ต้องมาพบปะเห็นหน้ากัน จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์ของตลาดจะรายงานยืนยันการซื้อขายไปยังคอมพิวเตอร์ของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าและนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าจะยืนยันการซื้อขายไปยังลูกค้า(ผู้ซื้อผู้ขาย)

ในเวลาเดียวกันที่เครื่องคอมพิวเตอร์ของตลาดรายงานยืนยันการซื้อขายไปยังคอมพิวเตอร์ของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ข้อมูลการซื้อขายนั้นจะถูกส่งไปยังคอมพิวเตอร์ของ

¹ คริน พันธุมโกมล. (2547). *ความสำคัญและกลไกการทำงานของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า* (พิมพ์ครั้งที่ 3).

สำนักหักบัญชี เพื่อสำนักหักบัญชีจะทำการคำนวณจำนวนสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าที่เกิดขึ้น และยังคงผูกพันทั้งทางด้านซื้อและทางด้านขายพร้อมทั้งคิดมูลค่ารวมของสัญญาเหล่านั้น เพื่อนำมาใช้ในการคำนวณค่ามาร์จินที่จะต้องเก็บจากทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ค่ามาร์จินที่คำนวณได้นี้จะเรียกเก็บจากนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าที่เป็นสมาชิกของตลาดและนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าจะไปเรียกเก็บจากผู้ซื้อผู้ขายอีกต่อหนึ่ง เป็นการสิ้นสุดขั้นตอนการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 เป็นแต่เพียงกฎหมายแม่บทของการก่อให้เกิดตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า และองค์กรที่สำคัญ เช่น คณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า สำนักงานคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า และคณะกรรมการตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า โดยกฎหมายนี้มีได้มีบทบัญญัติลงไปถึงรายละเอียดในทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการซื้อขาย รวมถึงนิติสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญาตามพระราชบัญญัตินี้ โดยเฉพาะนิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้ากับลูกค้า (ผู้ซื้อหรือผู้ขาย) ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาเมื่อเกิดข้อพิพาทขึ้นได้ เนื่องจาก นายหน้าตามความหมายของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 845 กับนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าตามสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ามีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน เพราะนายหน้าตามความหมายของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำหรือชี้ช่องให้มีการทำสัญญาเท่านั้น แต่นายหน้าซื้อขายสินค้าล่วงหน้านั้นกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้ดำเนินการซื้อหรือขายแทนผู้ซื้อหรือผู้ขาย รวมถึงต้องรับผิดชอบหากบุคคลที่ตนดำเนินการแทนนั้นผิดสัญญาด้วย² นิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้ากับลูกค้า (ผู้ซื้อ – ผู้ขาย) นอกจากจะมีลักษณะส่วนหนึ่งในเรื่องของนายหน้าแล้ว ยังมีลักษณะของตัวการตัวแทนอยู่ด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาให้ลึกลงไปแล้วจะมีลักษณะที่คล้ายกับเรื่องตัวแทนค้าต่างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตัวแทนค้าต่างตามมาตรา 833 คือ บุคคลซึ่งในทางค้าขายของเขาย่อมทำการซื้อหรือขายทรัพย์สิน หรือรับจัดทำกิจการค้าขายอย่างอื่นในนามของตนเองต่างตัวการ³ นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 835 ก็ได้บัญญัติไว้ว่า บทบัญญัติทั้งหลายแห่งประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยตัวแทนนั้น ท่านให้ใช้บังคับถึงตัวแทนค้าต่างด้วยเพียงที่ไม่ขัดกับบทบัญญัติในหมวดนี้ นั่นก็หมายความว่า ต้องนำเรื่องตัวแทนมาใช้กับเรื่องตัวแทนค้าต่างเท่าที่ไม่ขัดกับลักษณะของตัวแทนค้าต่าง จึงเห็นได้ว่านิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า

² คมกฤษ สุวัตถิ. (2538). *ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ศึกษาเฉพาะกรณีข้าวและยางพารา*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 126-127.

³ มงคล ทวิวิทย์. (2545). *สัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณีรูปแบบและการบังคับใช้สัญญาซื้อขายล่วงหน้า*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะนิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. หน้า 125

กับผู้ซื้อผู้ขาย มีลักษณะพิเศษตามคำนิยามของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าตาม พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 ไม่ได้มีลักษณะของนายหน้า หรือตัวแทนค้าต่างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่อย่างหนึ่งอย่างใดเพียงประการเดียว

ปัญหาอีกประการหนึ่งในเรื่องนิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขาย คือปัญหาเรื่องการพิสูจน์ โดยเฉพาะในกรณีละเมิด ไม่ได้มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 ดังนั้นจึงต้องนำบัญญัติทั่วไปในเรื่องละเมิดมาใช้ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ได้กำหนดว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายถึงชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น จากบทบัญญัติดังกล่าวถ้าผู้ซื้อหรือผู้ขายซึ่งเป็นผู้เสียหายจะฟ้องร้องให้นายหน้าซื้อขายล่วงหน้ารับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดนั้น ผู้ซื้อหรือผู้ขายจะต้องพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตน หน้าที่นำสืบถึงความจงใจหรือประมาทเลินเล่อดังกล่าวตกอยู่แก่ผู้เสียหายที่เป็น โจทก์ ตามเกณฑ์ทั่วไปในเรื่องการพิสูจน์ ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 84/1 ความว่า “คู่ความฝ่ายใดกล่าวอ้างข้อเท็จจริงเพื่อสนับสนุนคำคู่ความของตนให้คู่ความฝ่ายนั้นมีภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงนั้น แต่ถ้ามีข้อสันนิษฐานไว้ในกฎหมายหรือมีข้อสันนิษฐานที่ควรจะเป็น ซึ่งปรากฏจากสภาพปกติธรรมดาของเหตุการณ์เป็นคุณแก่คู่ความฝ่ายใด คู่ความฝ่ายนั้นต้องพิสูจน์เพียงว่าตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการที่ตนจะได้รับประโยชน์ จากข้อสันนิษฐานนั้นครบถ้วนแล้ว” คำว่าหน้าที่นำสืบข้อเท็จจริงตกอยู่แก่คู่ความฝ่ายที่กล่าวอ้างนั้นหมายความว่า โจทก์อ้างข้อเท็จจริงใด ๆ แต่จำเลยไม่รับ ข้อเท็จจริงนั้นย่อมถึงกันอยู่ ไม่ว่าจะว่าเป็นความจริงที่โจทก์กล่าวหรือไม่ เมื่อโจทก์เป็นฝ่ายอ้างว่าข้อเท็จจริงเป็นเช่นนั้น โจทก์จึงต้องมีหน้าที่นำสืบให้ศาลเชื่อว่าเป็นความจริงดังที่โจทก์กล่าวอ้าง ดังนั้นภาระการพิสูจน์ในคดีละเมิดของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า นั้น ผู้ซื้อหรือผู้ขายซึ่งเป็นผู้เสียหายที่เป็น โจทก์ฟ้องว่านายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากระทำโดยละเมิดเป็นเหตุให้ตนได้รับความเสียหาย ก็จะต้องมีหน้าที่พิสูจน์ให้ศาลเห็นว่านายหน้าซื้อขายล่วงหน้าทำละเมิดแก่ตนอย่างไร ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากผู้ซื้อหรือผู้ขายซึ่งเป็นผู้เสียหายที่เป็นโจทก์ฟ้อง ไม่อาจทราบว่ นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า นั้นได้ใช้ความระมัดระวังเพียงพอแล้วหรือไม่ และขนาดของความระมัดระวังของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า นั้นจะเทียบกับมาตรฐานใด

ในเรื่องความรับผิดชอบของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้านี้เป็นหน้าที่ของผู้ซื้อหรือผู้ขายจะต้องพิสูจน์กล่าวอ้างของตน มิใช่เป็นหน้าที่นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าที่จะต้องพิสูจน์ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังและมีความชำนาญเพียงพอแล้ว และคดีเกี่ยวกับการทำละเมิดโดยผู้ประกอบวิชาชีพที่ขึ้น

สู่ศาลจำนวนมากจะเป็นคดีที่ฟ้องร้องว่าผู้ประกอบการวิชาชีพกระทำโดยประมาทเลินเล่อ และข้อต่อสู้ของผู้ประกอบวิชาชีพทยอยยกขึ้นเป็นทางปฏิเสธความรับผิดชอบว่าได้ผลก็คือ “โจทก์พิสูจน์ไม่ได้ว่าจำเลยมีการกระทำอันเข้าลักษณะเป็นการประมาทเลินเล่อตามวิสัย และพฤติการณ์แห่งคดี”

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความจำเป็นที่จะต้องผลักระการพิสูจน์ในคดีละเมิดของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ด้วยเหตุผลดังนี้

(1) เพื่อความสะดวกในการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐาน เพราะข้อสันนิษฐานตามกฎหมายช่วยให้ประเด็นในการพิจารณาน้อยลงและเด่นชัดขึ้น

(2) กรณีละเมิดจากความประมาทเลินเล่อ นั้น เป็นเรื่องยากที่โจทก์จะหาพยานเพื่อนำมาพิสูจน์ความประมาทของจำเลย เนื่องจากผู้ซื้อหรือผู้ขายซึ่งเป็นผู้เสียหายที่เป็นโจทก์ฟ้องไม่อาจทราบว่านายหน้าซื้อขายล่วงหน้าได้ใช้ความระมัดระวังเพียงพอแล้วหรือไม่ และขนาดของความระมัดระวังของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าจะเทียบกับมาตรฐานใด

(3) เพื่อคุ้มครองผู้สุจริตให้ได้รับความเป็นธรรม

ดังนั้นนายหน้าจึงมีบทบาทสำคัญกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นอย่างมาก และเรื่องนิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขายเป็นสิ่งที่ใหม่ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จึงเป็นปัญหาที่ต้องศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาและเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงปัญหาทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของนายหน้าซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะ วิธีการ และขั้นตอนในการทำสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
3. เพื่อศึกษาถึงนิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขายในสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
4. เพื่อศึกษาถึงปัญหาความรับผิดระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขายในสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
5. เพื่อศึกษาถึงภาระการพิสูจน์เมื่อเกิดข้อพิพาทระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขายในสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 ยังมีข้อบกพร่อง คือไม่มีบทบัญญัติในเรื่องความรับผิดชอบระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขายและมีปัญหาเรื่องภาระการพิสูจน์ทำให้ผู้ซื้อหรือผู้ขายเสียเปรียบในการนำสืบข้อบกพร่องของนายหน้า หากเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อาจจะทำให้พระราชบัญญัตินี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตการศึกษาวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาวิจัยของรายงานฉบับนี้ จะศึกษากรณีนิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขายในสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า โดยเฉพาะในปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบระหว่างนายหน้าซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ากับผู้ซื้อผู้ขาย และปัญหาภาระการพิสูจน์ของนายหน้าซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าต่อผู้ซื้อหรือผู้ขายเพื่อให้ทราบถึงความเป็นมา และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยศึกษาจากพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.5 วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยเพื่อทำรายงานฉบับนี้ เป็นการศึกษาทางเอกสาร โดยศึกษาจากหนังสือบทความ วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังใช้ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยอีกด้วย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะของนายหน้าซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
2. ทำให้เกิดความเข้าใจในลักษณะ วิธีการ และขั้นตอนในการทำสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

3. ทำให้ทราบถึงนิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขายในสัญญาซื้อขายสินค้า
เกษตรล่วงหน้าเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขายได้อย่างเหมาะสม
4. ทำให้ทราบถึงปัญหาความรับผิดชอบระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขายในสัญญาซื้อขาย
สินค้าเกษตรล่วงหน้า
5. ทำให้ทราบถึงภาระการพิสูจน์เมื่อเกิดข้อพิพาทระหว่างนายหน้ากับผู้ซื้อหรือผู้ขาย
ในสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าตามหลักกฎหมายไทย